

Kvalitetskontroll av regnskapsføring for 2017:

Økende bevissthet

Bevisstheten rundt god regnskapsføringsskikk, kravene til etterutdanning og øvrig reglement som regulerer regnskapsføring, er høyere enn tidligere. Etterlevelsen av god regnskapsføringsskikk er i det alt vesentligste god blant de som har hatt stedlig kontroll.

Statsautorisert revisor Thorolf Aurstad, Den norske Revisorforening

Resultatet av kontrollene

Regnskapsføring totalt								
	2014		2015		2016		2017	
Godkjent	106	89 %	78	92 %	88	88 %	98	92 %
Ikke godkjent, ny kontroll	13	11 %	3	4 %	5	5 %	6	6 %
Ikke godkjent, oversendes Finanstilsynet	0	0 %	4	5 %	7	7 %	3	3 %
Totalt utførte kontroller	119		85		100		107	

Regnskapsføring stedlig kontroll								
	2014		2015		2016		2017	
Godkjent	26	87 %	18	82 %	25	83 %	37	93 %
Ikke godkjent, ny kontroll	4	13 %	3	14 %	1	3 %	2	5 %
Ikke godkjent, oversendes Finanstilsynet	0	0 %	1	5 %	4	13 %	1	3 %
Totalt utførte kontroller	30		22		30		40	

Regnskapsføring stedlig oppfølgingskontroll								
	2014		2015		2016		2017	
Godkjent				100 %		100 %		100 %
Ikke godkjent, ny kontroll				0 %		0 %		0 %
Ikke godkjent, oversendes Finanstilsynet				0 %		0 %		0 %
Totalt utførte kontroller								

Regnskapsføring Dokumentbasert/kontorbasert kontroll								
	2014		2015		2016		2017	
Godkjent	80	90 %	56	95 %	60	90 %	60	91 %
Ikke godkjent, ny kontroll	9	10 %	0	0 %	4	6 %	4	6 %
Ikke godkjent, oversendes Finanstilsynet	0	0 %	3	5 %	3	4 %	2	3 %
Totalt utførte kontroller	89		59		67		66	

Etter den stedlige kontrollen er det én kontrollert som oversendes Finanstilsynet på grunn av manglende etterutdanning. I tillegg får to av de kontrollerte ved den stedlige kontrollen ny kontroll av regnskapsførervirksomheten i 2018 på grunn av formelle mangler når det gjelder regnskapsføringen og overholdelse av god regnskapsførerskikk.

I den dokumentbaserte kontrollen får fire autoriserte regnskapsførere oppfølgingskontroll neste år. Dette fordi de ikke har satt seg tilstrekkelig inn i god regnskapsføringsskikk og har mangler knyttet til formelle krav, herunder oppdragsavtaler, fullmakter og oversikt over mottak og tilbakelevering av regnskapsmateriale fra kunde. Det ble også avdekket at to autoriserte regnskapsførere ikke tilfredstilte etterutdanningskravene. Disse sakene ble oversendt Finanstilsynet.

I 2017 ble det gjennomført stedlige kontroller av 41 autoriserte regnskapsførere fordelt på ti regnskapsførervirksomheter. Én av de stedlige kontrollene var oppfølgingskontroll fra 2016. De dokumentbaserte kontrollene omfatter 24 regnskapsførervirksomheter med til sammen 66 autoriserte regnskapsførere.

Totalt ble det gjennomført kontroller av 34 regnskapsførerselskaper/-foretak og 107 autoriserte regnskapsførere i 2017.

Kommentarer til resultatene og oppsummering av funn

Stedlige kontroller

Etterlevelsen av god regnskapsføringsskikk er i det alt vesentligste god blant dem som har hatt stedlig kontroll. Én kontroll ble oversendt Finanstilsynet grunnet mangler vedrørende etterutdanningen.

To av de kontrollerte får ny kontroll av regnskapsførervirksomheten i 2018. Dette på grunn av formelle mangler vedrørende regnskapsføringen. Noen eksempler på funn fra disse kontrollene: manglende oppdragsavtaler, manglende rutinebeskrivelser av kundene, manglende Altinn-fullmakter, svake arkiveringsrutiner, ikke å jour med avstemminger og svak/manglende kontrollspor for kontroll av årsregnskap og ligningspapirer og manglende dokumentasjon på kvalitetssikring av oppdrag.

Eksempler på funn fra de andre kontrollene:

- mangelfull loggføring av mottak og tilbakelevering av regnskapsmateriale
- mangelfull dokumentasjon av kundens interne rutiner som kan ha betydning for oppdraget
- manglende kontrollspor for utført kvalitetskontroll
- manglende skriftlig bekreftelse fra de ansatte om at de har gjennomgått det

etiske regelverket og hvitvaskingsrutinene

- manglende avstemming av nødvendige kontoer i forbindelse med årsavslutningen
- manglende dokumentasjon av overordnet intern kontroll på oppdragsnivå
- manglende eller mangelfulle oppdragsavtaler
- Manglende kommunikasjon av lovbrudd eller andre forhold til oppdragsgiver

Dokumentbasert kontroll

Oversendt dokumentasjon fra dem som har hatt dokumentbasert kontroll, er godt organisert og bra dokumentert.

Det er fire autoriserte regnskapsførere som får oppfølgingskontroll neste år på grunn av mangelfull oppfyllelse av formelle krav i god regnskapsførerskikk. Dette kan være mangelfull oppdragsavtale, mangelfulle

altinn-fullmakter og overholdelse av hvitvaskingsreglementet.

Det er ved kontrollene avdekket to autoriserte regnskapsførere som ikke tilfredsstiller etterutdanningskravene og som derfor oversendes Finanstilsynet.

Noen andre funn som kan nevnes fra de dokumentbaserte kontrollene er:

- Mangler ved hvitvaskingsrutiner – ikke utpekt hvitvaskingsansvarlig.
- Mangelfull loggføring av mottak og tilbakelevering av regnskapsmateriale.
- Manglende underskrift fra de ansatte på taushetserklæring.
- Mangelfulle oppdragsavtaler.
- Manglende fullmakt Altinn.
- Mangelfull vurdering av kundens interne rutiner
- Krav til loggføring
 - Det er viktig å bemerke at dette også gjelder for årsoppgjørsoppdrag

Mer fokus på miljø og bærekraft:

Uendret markedsrisikopremie i det norske markedet

Siviløkonom
Morten Mjelde

Norske finansanalytikere vurderer at markedsrisikopremien i det norske markedet ligger uendret på 5,0 prosent.

Dette er basert på en undersøkelse utført av PwC i samarbeid med Norske Finansanalytikeres Forening (NFF). 45 prosent mener at det bør brukes et påslag i avkast-

Siviløkonom
Martin Hoang Nguyen
PwC

ningskravet for selskaper med svak prestasjon knyttet til miljø og bærekraft. Det er syvende året på rad at undersøkelsen gjennomføres for å kartlegge norske finansanalytikeres oppfatning av størrelsen på blant annet markedsrisikopremien, risikofri rente og andre sentrale forhold knyttet til verdsettelse av virksomheter. Svarene er avgitt i perioden 27. oktober til 20. november 2017.

Master i anvendt økonomi og finans
Karen Fastbø

Uendret markedsrisikopremie til tross for rekordår på Oslo Børs

Undersøkelsen viser at markedsrisikopremien i det norske markedet forblir uendret på 5,0 prosent, til tross for rekordår på Oslo Børs. I 2017 steg Oslo Børs hovedindeks med 19,1 prosent. Andelen som svarer at de benytter 5,0 prosent som markedsrisikopremie, har økt til 45 prosent i år fra 36 prosent i fjor.